

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ &
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

2η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014 – 2020

Εισήγηση: Μαρία Κωστοπούλου, Προϊσταμένη Μονάδας Α'

Απρίλιος 2013

Στόχος της Εγκυκλίου

- Διατυπώνονται οι **Γενικές Κατευθύνσεις Αναπτυξιακής Στρατηγικής** της χώρας, με βάση τις οποίες καλούνται οι φορείς χάραξης τομεακής και περιφερειακής πολιτικής να διαμορφώσουν με ανοιχτές διαδικασίες και τη συμμετοχή των κοινωνικοοικονομικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών τις προτάσεις τους για την περίοδο 2014-2020.
- Οι προτάσεις **θα χρησιμοποιηθούν για τη διαμόρφωση σημαντικών τμημάτων του ΣΕΣ** και σε επόμενη φάση - αφού με επόμενη εγκύκλιο θα έχει διαμορφωθεί η «αρχιτεκτονική» των προγραμμάτων και η κατανομή των πόρων - στη διαμόρφωση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της νέας περιόδου.

Περιεχόμενο

1. Χρηματοδοτικό πλαίσιο της περιόδου 2014-2020
2. Συνοπτικές Κατευθύνσεις Αναπτυξιακής Στρατηγικής
3. Χρονοδιάγραμμα και διαδικασία εκπόνησης και υποβολής ΣΕΣ/ ΕΠ
4. Προδιαγραφές προτάσεων τομεακών και περιφερειακών πολιτικών

Συνοπτικές κατευθύνσεις Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής – Κύριοι άξονες

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας
 2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση
 3. Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον
 4. Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη
 5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης
- Η χωρική διάσταση της αναπτυξιακής στρατηγικής

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας

Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία

- Αριστεία στην έρευνα, άνοιγμα των δημόσιων ερευνητικών οργανισμών στη συνεργασία με επιχειρήσεις στα πεδία της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της έρευνας και της παροχής εξειδικευμένων τεχνικών και επιστημονικών υπηρεσιών που δεν προσφέρονται στην αγορά.
- Κινητοποίηση του ιδιωτικού τομέα, ενίσχυση της ιδιωτικής συμμετοχής λειτουργουσών επιχειρήσεων και αξιοποίηση της γνώσης από τις υπάρχουσες και κυρίως από νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

Ψηφιακή Σύγκλιση

- Ένταξη εργαλείων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο επιχειρηματικό περιβάλλον.
- Συμπλήρωση και ολοκλήρωση των υποδομών ευρυζωνικότητας.

Γεωργία και Αλιεία

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Γεωργίας και στήριξη της επιχειρηματικότητας στις αγροτικές περιοχές.
- Ο ανερχόμενος ρόλος του τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στην ελληνική οικονομία απαιτεί τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.

Τουρισμός

- Αλλαγή του μοντέλου «ήλιος-θάλασσα» με παράλληλη χρονική διεύρυνση της τουριστικής περιόδου και αύξηση του ποσοστού τουριστών υψηλού εισοδήματος.
- Εμπλουτισμός του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος με ενίσχυση ειδικών μορφών τουρισμού (Αθλητικός, Συνεδριακός, Τουρισμός υγείας – ευεξίας, τουρισμός κρουαζιέρας, city breaks).
- Διαμόρφωση φιλικού επενδυτικού περιβάλλοντος και υποστήριξη τουριστικών επενδύσεων.

Πολιτισμός

- Ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Στήριξη της δημιουργικής βιομηχανίας και του σύγχρονου Πολιτισμού.
- Υποστήριξη της σύγχρονης Ελληνικής δημιουργίας.

Μεταποίηση - Εμπόριο

- Υποστήριξη παραγωγικών επενδύσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικής παρουσίας των επιχειρήσεων και των προϊόντων που παράγουν, στην εγχώρια και τη διεθνή αγορά.
- Αναπροσανατολισμός της μεταποιητικής δραστηριότητας «παραδοσιακών» κλάδων προς κλάδους και προϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.
- Ανάπτυξη νέων προϊόντων ή διαφοροποίηση προϊόντων με έμφαση στην ποιοτική αναβάθμιση, την τυποποίηση και την πιστοποίηση των προϊόντων και επιχειρήσεων.
- Στον τομέα του εμπορίου, στόχος είναι η εξωστρέφεια του εμπορίου της χώρας μας, η μετατροπή των μικροεξαγωγέων σε μικροεξαγωγείς και η αύξηση του αριθμού των χωρών προορισμού των ελληνικών εξαγωγών.

3. Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον

- **Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος και των Πόρων.** Αποτελεσματική διαχείριση και προστασία των φυσικών πόρων και αντιμετώπιση περιβαλλοντικών κινδύνων, καθώς επίσης και αποκατάσταση, προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας και του φυσικού τοπίου.
- **Αναβάθμιση της Ποιότητας Ζωής με σεβασμό στο Περιβάλλον .** Αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων και προώθηση της ανακύκλωσης, καθώς και της αντιμετώπισής τους ως πόρου μέσω της επαναχρησιμοποίησης και της αξιοποίησης, ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη, βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και μείωση του θορύβου.
- **Προώθηση της προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή και περιορισμός των επιπτώσεων αυτής – Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων.** Εκπόνηση ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής για την αντιμετώπιση και το μετριασμό των συνεπειών από την Κλιματική Αλλαγή.
- **Μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.** Προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε όλους τους τομείς. Προώθηση της παραγωγής, της διανομής και χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Προώθηση της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης.

4. Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη

- **Δίκτυα μεταφορών.** Ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Μεταφορών και η ανάδειξη της Ελλάδας σε κύρια Βαλκανική πύλη και κόμβο μεταφορών της Ανατολικής Μεσογείου, επαρκώς συνδεδεμένης με τα άλλα κράτη μέλη και κυρίως τον κεντρικό αναπτυξιακό πυρήνα της Ε.Ε.
- **Ενεργειακές υποδομές.** Εκμετάλλευση των εγχώριων αποθεμάτων υδρογονανθράκων - Εκσυγχρονισμός και επέκταση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου - Ανάπτυξη ευφυών συστημάτων για τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας.

5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

- Βελτίωση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας του δημόσιου τομέα σε όλα τα επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό και τοπικό).
- Θέσπιση και λειτουργία ενός ενιαίου συστήματος μέτρησης της απόδοσης και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.
- Ενίσχυση των δεξιοτήτων και της τεχνογνωσίας του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης - προσαρμογή στις διαρθρωτικές και θεσμικές αλλαγές.
- Ανάπτυξη, προώθηση και εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Χρονοδιάγραμμα διαβούλευσης και υποβολής ΣΕΣ-ΕΠ

- 13 Περιφερειακά συνέδρια (11-30 Απριλίου)
- Τομεακές (Θεματικές) συναντήσεις από τους φορείς χάραξης τομεακής πολιτικής (Απρίλιος 2013)
- Αποστολή περιφερειακών και τομεακών πολιτικών ανάπτυξης σε συνέχεια της 2ης Εγκυκλίου (13 Μαΐου 2013)
- Συναντήσεις διαβούλευσης ανά Θεματικό Στόχο (τέλη Μαΐου 2013)
- 2ο Εθνικό Αναπτυξιακό Συνέδριο (Αρχές Ιουνίου 2013)
- Διαμόρφωση Σχεδίου Σ.Ε.Σ. (τέλη Ιουνίου-μέσα Ιουλίου 2013)
- Επίσημη υποβολή Σ.Ε.Σ. στην ΕΕ (Σεπτέμβριος – Οκτώβριος 2013)
- Επίσημη Υποβολή Ε.Π. στην Ε.Ε. (τέλος 2013)

Προδιαγραφές προτάσεων των εταίρων στο πλαίσιο προετοιμασίας της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης (1)

- **Ενότητα 1. Ανάλυση – Στοχοθεσία**

- 1) Περιγραφή της συνεκτικότητας και της συνάφειας των προτάσεων κάθε φορέα με τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (Ε2020. Ειδικότερα, καταγράφονται και αναλύονται οι **ανισότητες και οι αναπτυξιακές ανάγκες και δυνατότητες** με αναφορά στους θεματικούς στόχους και τις χωρικές προκλήσεις, λαμβάνοντας υπόψη το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και τις σχετικές ειδικές συστάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (country specific recommendations) και που στην περίπτωση της Ελλάδας συνοψίζονται στη σύσταση για εφαρμογή των προβλεπομένων στο Μνημόνιο.

- 2) Θεματικοί Στόχοι που επιλέγονται και σύνοψη των κύριων αναμενόμενων αποτελεσμάτων για κάθε θεματικό στόχο, προτεινόμενες επενδυτικές προτεραιότητες, αντίστοιχοι ειδικοί στόχοι και δράσεις. Ειδικότερα παρουσιάζονται οι θεματικοί στόχοι που επιλέγονται, αιτιολογώντας την επιλογή τους στη βάση των αναπτυξιακών αναγκών και των προτεραιοτήτων χρηματοδότησης και περιγράφονται οι θεματικοί στόχοι και τα κύρια αποτελέσματα που επιδιώκονται. Ο όρος «κύρια αποτελέσματα» αναφέρεται στις κυριότερες αλλαγές που επιδιώκεται να επιτευχθούν στο πλαίσιο καθενός από τους θεματικούς στόχους
- 3) Εφαρμογή οριζόντιων αρχών και στόχοι πολιτικής . Περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή των βασικών σταδίων της διαδικασίας προετοιμασίας και συμμετοχής των εταίρων στο σχεδιασμό (τον κατάλογο των εμπλεκόμενων εταίρων και το λόγο επιλογής αυτών, τις δράσεις που επελέγησαν για να διευκολυνθεί η ευρεία εμπλοκή, την κύρια προστιθέμενη αξία της εταιρικής σχέσης κατά την προετοιμασία σχεδιασμού). Τέλος αναφορά στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας.

Ενότητα 2. Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες/προϋποθέσεις

Περιγράφονται οι διευθετήσεις που πρέπει να επιτευχθούν προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση . Περίληψη η οποία θα περιλαμβάνει (α) εκτίμηση για την εκπλήρωση των εφαρμοστέων κατά περίπτωση εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων (ex ante conditionalities) και (β) τις δράσεις, οι οποίες πρέπει να αναληφθούν, οι αρμόδιοι φορείς και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους, στην περίπτωση που οι αιρεσιμότητες δεν εκπληρούνται.

(Αφορά κυρίως αιρεσιμότητες που είναι αρμοδιότητα κεντρικών φορέων)

Προδιαγραφές προτάσεων των εταίρων στο πλαίσιο προετοιμασίας της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης (2)

- **Ενότητα 3. Χωρική διάσταση**

Περιγράφεται η ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη χωρική ανάπτυξη .

Θα πρέπει να περιλαμβάνει την περιγραφή της στρατηγικής για τη χωρική ανάπτυξη, στη βάση της ανάλυσης της Ενότητας 1, που καλύπτει την **ολοκληρωμένη προσέγγιση** της χρήσης των Ταμείων **σε περιφερειακό και υπο-περιφερειακό επίπεδο** για διαφορετικούς τύπους περιοχών. Αναφερόμαστε σε Τοπικά Προγράμματα Ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (τύπου LEADER), Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, Βιώσιμη αστική ανάπτυξη, Ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια, Ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων των περιφερειών.

Προθεσμία υποβολής: 13 Μαΐου 2013

Πληροφορίες και διαβούλευση

- Όλα τα κείμενα – στο πλαίσιο της ανοιχτής διαβούλευσης - θα αναρτώνται στο διαδίκτυο και θα δίνεται η δυνατότητα σχολιασμού και υποβολής ερωτήσεων και προτάσεων εκ μέρους των φορέων και των πολιτών.
- Στην ηλεκτρονική πύλη www.espa.gr του Υπουργείου Ανάπτυξης έχει δημιουργηθεί ειδικός χώρος, ο οποίος αφορά στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή
σας και τη συνεργασία μας

